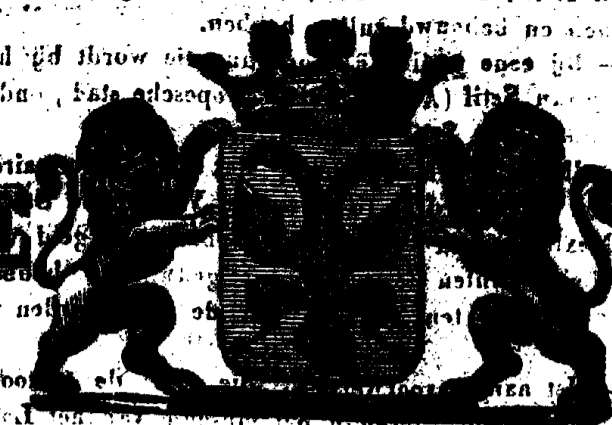

ARNHEMSE COURANT.

ZONDAG 21 MAART.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's wecks wordt uitgegeven, en wel op Dinsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is 75 in de drie maanden.

De prijs der Advertentien is van 10 tot 25 regels, /1.00, en voor elke regel 100 centen, behalve 35 centsa voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berichten.

POLEN.

Van de Russische overwinning. Het, salgerest door Fransche bladen medegedeelde gerucht, dat de keizer van Rusland, opzigens Polen, eenen doorlaaten den maatregel, welke in den vorm althans niet anti-national is, zou nemen zal, hevestigd zich. De grootvorst Michael zal, namelijk, tot onderkoning van Polen benoemd worden met dezelfde volmacht en gelijke regten, als tot 1830 aan den overleden grootvorst Constantin waren verstrekt. In ieder geval zal de grootvorst Michael de publieke opinie niet tegen zich hebben. Daarbij zal, intusschen, niet de nationaliteit, maar wel de Russificatie van Polen winnen.

ITALIE.

Rome, 5 maart. De Pruisische gezant, de heer von Usedom, heeft de Pruisische regering verzocht om de kerkelijke goederen te doen overnemen. Het is bekend, dat de paus, aan zijne onderdanen een constitutionele zal geven, welke niet bij de Pruisische staat achterstaan. Voorspands schijnt, zulk een hulp wel niet hessenschimmig; zeker, blijft het, intusschen, dat uit de zich allengs meer en meer ontwikkelende politieke bewegingen, een verandering van gezant niet onverschraafd worden.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 16 maart. Men meldt uit Rome, 5 maart, dat het te verpattende vonden van den kerkelijken staat nauwelijks geacht is, te komploten der ultramontaanse partij tegen de regering. De paus heeft bevolen, de afwijking te ontwerpen, welke aan bijstanders van elke godsdienst kan kunnen worden verleend; en waarmede voornamelijk ware veranderingen worden beloofd. Deze orde, tot zijn spreken verandert. *Fortis et Merito*, zal in twee maanden worden afgehandeld; en de tweede, die den protestanten adel zal verbeteren. Men heeft de paus te behoeven; en de paus, die de paus heeft ontvangen, en den paus tot uitgedenk, dit geschenk als een ordsteeken op zijne borst te mogen dragen. De regering heeft de verzoeking der verzoeken in al de schen, wiburgers gedurende de verzoeken te komen in de den kommede vollen tijd vele menschen met van huare middelen van bestaan te bereven. Dit is nog nimmer plaats gehad.

16 maart.

De steeds toenemende landverhuizing in Duitschland, inzonderheid uit de Rijn en de Maas, heeft ook hare politieke en staats-huishoudkundige zijde, welke, naar hebschijnt, tot desverre niet genoept in het oog is behouden, geworden. Laat ons eerst eenige statistische feiten laten vooraf gaan. De merkwaardige daadzak, dat de rijkrijke, latijke gemeente Hilsbach voornemens is, om te verlaten, staat gemensins op zich; en intusschen hebben nog veele andere gemeenten uit het groot-hertogdom gelijke voornemens te kennen gegeven en daarop betrekking hebende aansoeken bij het groot-

hertogelijk ministerie van binnenlandsche zaken en justitie reeds sedert lang ingediend. Bij het, uit drie dorpen en ongeveer 1400 ziele bestaande, kerspel Herchenhain op het Boren-Yagelgebirge, hetwelk reeds voor jaar en dag voornemens was het land te verlaten, scheen het, sedert, alleen te doen, om verkoop van deszelfs onroerende eigendommen tegen aannemelijke prijzen, en hierin ligt misschien wel het hoofdbezwaar voor het niet ten uitvoer leggen van het opgevatte plan. Treedt de staat niet als kooper op, om zich den eigendom te verschaffen dier, in een ruw klimaat gelegene, grootendeels onvruchtbare marken en dit met het doel tot het aanleggen van bosschen, — zoo is het niet te voorzien, hoe de hangende kwestie zal opgelost worden, tenzij welligt rijke particulieren, die op uitbreiding van eigendommen, door beschromden, speculeren, tuschen beiden komen en de veel besprokene zaak eindelijk haar beslag kryge. Gelyksoortig iets is reeds door staats-beeren van het groot-hertogdom in vroegere jaren bewerkstelligd. De landverhuizingen, in massa, hebben, echter, het onmiskenbaar nadeel: 1o. dat het getal gemeenten afneemt; 2o. dat het groot goederen-bezit het kleine, hetwelk den besten waarborg voor het blijven bestaan van een goede, degelijke middenklasse oplevert, steeds meer en meer overvleugelt en op den achtergrond plaats; 3o. dat door de concurrentie van zoo vele landverhuizers, welke hante eigendommen over de hand willen doen, de prijzen der eigendommen zeer gedrukt moeten worden. Uit dit laatste nadeel is een ander, woekerhandel in goederen in het groot, te vreezen, waarvan alleen de speculanten en zij, op vier last zij handelen, groot voordeel trekken ten koste van het vermogen der verhuizers. Een ander noodzakelijk gevolg daarvan, is, dat het buitendien reeds zeer geschokt, krediet van den landbewoner door de dalende prijzen, nog meer geschokt moet worden.

Zoo zeer op onvermijdelijk ook al deze nadeelen voortaan in grotere mate bij de toenemende zucht tot landverhuizing zullen doen gevoelen, zoo is dese laatste, evenwel, niet te beletten; en het is alsoe een edel, en vaderlandslievend streven der daartoe opgerigte vereenigingen, wanneer zij trachten, een waakzaam oog te houden op de landverhuizing, en te leiden en de hun vaderland verlatende Duitschers in hare bescherming te nemen, opdat zij hun nieuw vaderland op de meest gunstige voorwaarde bereiken.

PRUISSEN.

Prusien, 16 maart. De hertog van Prusien is niet meer te verwelen aan het volkomen herstel van den minister von Bodelschwingh; intusschen hebben zijne geneesheeren hem nog, voor een langen tijd, rust en vermindering van meelijke bezigheden aanbevolen, zoodat het zeker is, dat hij, van den beginne af, als vertegenwoordiger der regering-belangen tegenover de standen zal optreden. De minister van buitenlandsche zaken, de heer von Camitz, en de directeur van binnenlandsche zaken, de heer von Mantuffel, zullen, naar den bepaalden wil des konings, zoo lang dese plaats bekleeden, totdat de heer von Bodelschwingh weder geheel tot zijne vroegere krachten zal gekomen zijn.

Groot opzien baart hier de procedure, tegen een zeker S. uit Rathenow, commissaris van justitie (advokaat), die in eerste instantie wegens verleiding tot meined veroordeeld werd tot verlies zijner betrekkingen der nationale kokarde en tot eenjarige yestingsstraf. In hooger beroep werd hij, evenwel,

vrijgesproken, uit hoofde der omstandigheid, dat de tegen hem ingebrachte denunciatie hoofzakelijk de vrucht was van verregaande wreakeucht, waarvan door den verdediger des appellants de meest afdoende bewijzen bijgebracht werden.

16 maart. Wij hebben onlangs, als gerucht, gemeld, dat onze provinciale regering, eenen aanzienlijke hoeveelheid rogge in het buitenland aangekocht had. Wij kunnen thans dit bericht, als bevestigd, hechalen, met de bijvoeging, dat het bodrag der hoeveelheid rogge 140,000 schepels belooft, welke aan de gemeenten, in verhouding van hare behoeften, zullen uitgedeeld worden.

BEIJEREN.

München, 16 maart. Zoo er reeds, sedert korten tijd, bij onze vaderlandsche drukkers een hogere ontwikkeling bemerkbaar is, welke in ieder geval aan een, ten gevolge van hogere aanschrijving, met, hoezeer dan ook, voorzigtige wijzenheid, uitgeoefende, eenen bold danken, zoo meken wij te mogen voorspellen, dat het getal, onze drukkers, in een bij de in overweging zijnde *compensationsinstrucie*, welke alreest gestevorecht is, nog aanzienlijk uitgebreiden vergroet, zal worden.

München, 15 maart. Sieteran, middag heeft de Oostenrykse gezant, en met met geheel zijn gezantschaps-personeel, met uitnodiging alleen van eenen secretaris, onze stad bezocht. Naar wij verneemen, staat dit *gitevisit* in onverwachte vertrek met de jongste gebeurtenissen hier in verband; maar het, althans, heet, heeft de gezant geen afscheidsbezoek bij het hof, hijs, afgelegd. Het blijft alre geheel onzeker, wanneer hij herwaerts zal terugkeeren.

BADEN.

Uit het Badensche, 15 maart. Ik deel u een gerucht, hetwelk tegenwoordig de publieke aandacht bezig houdt enkel als zoodanig mede, zonder voor de waarheid daarvan in het minst te kunnen instaan. Naar luidt van hetselve zal er, namelijk, bij de bestaande ministerien nog een zede, alleen staande, dat der openbare werken, gevormd en met het presidiaat daarvan de tegenwoordige directeur van waterstaat en wegen enz. von Marschall belaat worden. Wijders zou de financie-raad *Reichs-Rath*, vroeger, naar bekend is, vrijzinnig landdags-aigevandigde, een plaats bekommen in het ministerie van financiën te Karlsruhe en zou hij verzoeken worden door den afverhardige *Marty*. Al verder zou de Bonds-deputaat, von Kistner, gepensioend worden en de heer von Dusch in diens plaats en alsoe, op zijnen vroegeren post, aangesteld worden; en eindelijk zou de portefeuille van buitenlandsche zaken en de hetrekking van minister van het groot-hertogdom Prusien aan den regerings-directeur von Marschall opgedragen worden, welke men, naar bekend is, vroeger als minister van binnenlandsche zaken dootverwilde.

ENGELAND.

Londen, 17 maart. Wij hebben reeds gezegd, dat de heer Hume gisteren avond bij de Gemeenten de door hem, ten gevolge van het gebreke met Rikau, voorgeslagene resolutie weder heeft ingetrokken, maar die intrekking is voortgegaan geworden door nog onderscheiden opmerkelijke adviezen, onder welke dat van lord Palmerston een eerste plaats verdient.

De geheele zaak, zegt de spreker, verdeelt zich in twee hoofdpunten: 1o. Is er schending geweest van het Wetboek

volgde en achterhaalde hem. Hij werd gevat, en zede te zijn *A. H. Bolman*, verwersknecht, oud 22 jaren, woonachtig te Loppersum en van daar den 11den dezer, met 50 cents op zak, vertrokken om werk te zoeken. Hij is door den heer burgemeester van Vries naar Assen opgezonden. Deze aanraking met de politie zal hem wel geleerd hebben, dat het onaangename getolgen hebben kan, als men vergeet zijne verteringen in herbergen te betalen.

Mengelwerk.

Varia.

Gravenhage, — Maart.

De benoeming van den heer

LIGHTENVELT.

Met even veel leedwezen als verbazing las ik dezer dagen in de dagbladen, dat de heer LIGHTENVELT, raadshier in den Hoogen Raad, benoemd zou zijn tot lid van den raad van state.

Hoogst betreemdend scheen mij deze benoeming, daar zij in mijn oog eene degradatie daarstelt. Buiten kijf is de raad van state een zeer aanzienlijk kollegie, maar, niemand zal betwisten, dat de Hooge Raad, het hoogste regterlijk staatsligchaam, en voer hetwelk ook de leden van den raad van state te regt staan, nog veel beduidender is. De raad van state is niet meer dan een consultatief kollegie, aan welke gevoelen de regering volstrekt niet gebonden is, terwijl de uitspraken van den Hoogen Raad verbindend zijn ook voor de regering. De diepbaarste regten van den burger, de verklaring en handhaving van ons staatsrecht, de betogeling van ministeriële willekeur, — dit alles hangt voor een groot gedeelte af van den Hoogen Raad. Daarom drong de natie dan ook zoo onvermoed en ernstig aan op de samenstelling van dat hoog-regterlijk ligchaam; daarom vertraagde de regering zoo lang de door de grondwet bevelene daarstelling van den Hoogen Raad. Beiderzijde begreep men, dat de Hooge Raad eene staatsmagt zijn zou, tegenover het ministerie. Schoone verwachtingen bouwden steeds de verstanders van vrijzinnige wettigheid op die staatsmagt, en wij erkennen het met genoege, nog werden die verwachtingen niet te hant gesteld.

Geene stem trok dan nog ooit de groote belangrijkheid van den Hoogen Raad in twyfel, terwijl onderscheidene stemmen zich verklaarden tegen de nulligheid van den raad van state.

Wijders overtraft de Hooge Raad den staatsraad in beduidende en magt, — ook deszelfs samenstelling en bestaan zijn gansch anders gewaarborgd.

Tot de benoeming van deszelfs leden wordt eene voordragt gezonden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waaraan de koning, bij het doen der benoeming, gebonden is, terwijl de benoemde voor zijn leeuw wordt aangesteld op eene door de grondwet geregeld jaarwede.

De leden van den raad van state, separet tegen worden, zonder eenige medewerking, door den koning benoemd en ontslagen; hun traktement is bij geene wet bepaald.

Dat traktement is, meenen wij, gewoonlyk f. 5000, want ook ten dien aanzien is meermalen geknoeid, gelijk ten aanzien der meeste traktemeten, welke de wet niet regelt, zoodat wij ook staatsraden en raden hebben gehad.

Moge nu het traktement des lid van den Hoogen Raad slechts f. 2500 bedragen, het is grondwettig bepaald en niet onderhevig aan belagelijike schipperingen, waarbij, als jaarywede voor dezelfde betrekking, aan den eenen wat meer, aan den anderen wat minder wordt gegeven, naar gelang nu eens van zijn meer of minder persoonlijk fortuin, dan weder van het meer of minder getal zijner kinderen, gewoonlyk, echter, blottelijk naar gelang van de meerdere of mindere gaast, waaraan hij bij de "hooge regering" staat.

In traktement, derhalve kan, geenszins, de betrekking van staatsraad beschouwd worden als nagetoege gelijk staande met die van raadshier in den Hoogen Raad; zoodat de financiële consideratie hier niet in aanmerking kan komen en het vreemde wegemen den degradatie van eenen raadshier tot lid van den raad van state. Het schijnt dus niet te mogen worden betwijfeld of de heer LIGHTENVELT er genoeg mede nemen zal. Neemt Zijn Ed. er genoeg me-

de, zoo komt ons zulks even onverklaarbaar als betrourenswaardig voor.

Betreuenswaardig, en hoogst betreuenswaardig, dewijl de heer LIGHTENVELT algemeen bekend staat voor eenen der kundigste, onafhankelijkste en vrijzinnigste leden van den Hoogen Raad.

Men begrijpt, dat een ministerie, nietig en verwaand, onverdraagzaam en vervolgerik als het onze, er op uit is, mannen, gelijk de heer LIGHTENVELT, uit den Hoogen Raad te verwijderen.

Welligt gelukt het dan »behoudender arresten» tegen de vrijzinnige pers te erlangen. Welligt slaagt men er dan in, den uitgever der *Arnhemse Courant* in den kerker te doen sluiten (1).

Bij allerlei regterlijke uitspraken werd de heer THIEBE nu eens vrijgesproken, dan weder veroordeeld wegens hetzelfde feit. De Hooge Raad vernietigde het arrest van het hof van Gelderland; den 17den dezer maand zal de Hooge Raad nogmaals uitspraak moeten doen omtrent een ander arrest, hetwelk, zeker niet minder vatbaar schijnt voor cassatie. Intusschen is er verandering gekomen in het personeel van den Hoogen Raad. Een groot, een zeer groot verlies, geloof ik, zou de uittreding van den heer LIGHTENVELT hem toebrengen. In hoe ver de uitgever dezer *Courant* daarbij mogt te lijden hebben, zal weldra blijken!

Daardoor, echter, zou nog niet zijn opgelost: wat den heer LIGHTENVELT bewoog zijne luisterrijke betrekking van raadshier in den Hoogen Raad, welke hij *ad vitam* bekleedde, te verwisselen met die van lid van den raad van state, waaruit de koning hem naar wegevalen ontslaan kan.

Ingezonden stukken.

Aan de Redactie der *Arnhemse Courant*.

Arnhem, 12 maart.

Ik beijter mij, u in de gelegenheid te stellen, om vermoedelijk het eerst, een zeer interessant nieuws aan uwe lezers bekend te maken. Er is eene nieuwe *Heilige Alliantie* gesloten. Het verband wordt seer geheim gehouden; en toevallig op deszelfs spoor gekomen, heb ik, niet dan met groote moeite, kennis erlangd van de volgende bijzonderheden. Z. M. *FREDERIK WILHELM*, — geëerd en verontwaardigd door de *chronique scandaleuse*, waaraan in den laatsten tijd sommige vorstelijke personen zoo veel voedsel gaven, en welke hij beschouwde als noodlottig, zoo voor den eerbied, dien gekroonde hoofden behooren in te boezemen, als voor de zedelijkheid der volken, welke zich pleegt te richten naar die hanser-regenten, welker zuiverheid de hechtheit zult der staaten, welke verbasering de zekerste voorhede van derzelver verval is, — deelde zijne bedenkingen deswege, bij persoonlijk schrijven, mede aan H. M. de koningin *VICTORIA* en aan Z. M. den koning der Franschen, hoogstderzelver meening wenschende te vernemen omtrent de doelmatigheid eener gemeenschappelijke en minnaame samenwerking, (*une coopération simulande et amiable*) ten behoeve van de zuiverheid en onbesprokenheid der zeden in de allerhoogste kringen. Onverwilt antwoordde de Britsche koningin, dat de bedoelingen Zijner Koninklijke Majesteit ten volge dejuichte, deszelve uitnodigende, om een ontwerp van de bedoelde samenwerking te formuleren. Z. M. *LOUIS PHILIPPE* antwoordde, eenige dagen later, in deszelfden geest, doch voegde er den wensch bij, dat Hanne Keizerlijke Majesteiten: de keizers van Oostenrijk en Rusland, tot de bedoelde cooperative mogten toestreden, alvorens er een bepaald plan uitworpen werd. Dit was ook de meening van Z. M. *FREDERIK WILHELM*; doch alvorens aan Zijne Keizerlijke broeders deswege te schrijven, wilde hij bij magte zijn, hun de eventuele toetreding van Engeland en Frankrijk te melden. Zoodra, derhalve, hij zich daartoe in staat achtte, zag, wende hij zich tot de koning van Pruisen en zoon, van welke de eerste afdring van de drukking der volle adhaemie Hanne Majesteiten de keizerinnen, de tweede, *pour se conformer aux desirs de messieurs ses freres et de madame sa soeur*, zich bereid verklaarde toe te treden tot de gedraging welke H. H. M. M. van Pruisen, Grootbranje en Frankrijk mogten willen afdwingen.

De bedoelde gedragslijn, — is geschets in een plan hetwelk dezer dagen door Z. M. *FREDERIK WILHELM* naar Londen en Paris is verzonden, — en waarvan de bijzonderheden mij nog onbekend zijn. Alleenlijk is mij gezegd, dat er, in geval van nood, en wanneer herhaalde aanmaningen vruchteloos mogen blijven, ook ernstige maatregelen in overweging zouden kunnen komen, hetzij van abdicatie, gold het eene regerende vorst, hetzij van overdraging des regts van opvolging, gold het eene kroonprins.

Mogt ik iets naders vernemen, — dan blijf ik niet in gebreke het u te melden.

(1) De lezer zal begrijpen, dat dit stuk geschiedten was vóór het arrest van den Hoogen Raad.

Advertentien.

Getrouwd:

J. E. LANS

Jonkv. C. W. H. de BQ. van ALDERVEERD, Barona, den 18den Maart 1847.

Op den 11den Maart 1847 overleed te *Arnhem*, na voortien te zijn van den H. H. Sacramenten der Stervenden, de Hoog-Wegeboren *Ironele H. A. M. B. BARONS VAN DER BRUGGEN*, in den hoogen ouderdom van ruim 85 jaren.

J. TH. HAGEN.

Katoliek Testamentschrijver

Benige kennisgeving.

De Huizen binnen *Arnhem*, waarvan de eerste veiling plaats had op den 10den Maart 1847, zijn ingezet en verhoogd als volgt: 1ste perceel, het HUIS, in de Rijnstraat, f. 10470, 2de perceel, dat in de Kortestraat, f. 1700. Massa der beide perceelen, f. 15055. Verkoopingen: kwamen geveerd worden ten Kantore van den Hoogen Raad, door den Notaris, te *Arnhem*, ter wiens Kantore verkoopingen op den prijs kunnen gesteld worden. De veiling is bepaald op Wonenstag den 21sten Maart 1847, des avonds ten 7 ure, in het Logement het Hof van Holland, te *Arnhem*.

+++ De ondergeteekende is voornemens, tot verminderde prijzen, uit te verkoopen de **GOEDEREN**, in zijnen winkel, voorhanden, bestaande in een schoon assortiment **LAKENS, BUCKSKIN, SATIN en LAINE** en voor het opkanten zijnde zijden en menigte van de allerbeste **BOONEN en VERSTANSTOFFEN**, waaraan den 21sten Maart 1847, door **J. J. BOSSERT**.

Optische, *Physische* en *Chemische* **TUIGEN, BALANSEN, INHOUDS-LENGTEMATEN en GEWIGTEN**, van den Ondergeteekende, Rijnstraat, N. 21, te *Arnhem*, zijn ontvangen en tegen voliede prijzen te bekomen. **APPARATEN** voor de **INADEMING** van **ZWAVEL**, **WATER**, zoo als dezelve in *Göttingen, Bonn*, en meerdere *Duitsche Akademie-Plaatsen* met goed succes worden aangewend. Mede is hetzelfde Magazijn wederom aangevuld geworden met een groot aantal **VERSAMELINGEN van BRIEF en LETTEROFSCHRIJVEN**, door **H. B. DE ROOS**.

Echt Saksisch Violieren-Zaad, in 40 Differentie Kleuren, is op nieuw verkrijgbaar gesteld bij den **Kellner** in het Logement van den Hoogen Raad, te *Arnhem*.

De Tandmeester LEHMAN JOSEPH SON, zal tot het einde van Maart ten huize van den **G. HOETUS**, te *Arnhem*, te vinden zijn.

Rijn-Stoomboot van de KEULSCHE MAATSCHAPPIJ, naar *Arnhem*, op Maart 1847.

Van *Arnhem* afgeen naar *Keulen*, *Mannheim*, *Karlsruhe* en *Frankfurt*. Vertrek van *Arnhem* des morgens ten 6 ure, en nog denzelfden avond te *Keulen* aan te komen.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den ondergeteekende te *Arnhem*, door geheel het Rijk aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (**JOEKER**) met welke **Reizen** en **Wisselingen** te *Arnhem*, 25 Maart 1847.

H. BUBBE, G. J. ZH.

Arnhem, 19 maart 1847. Oude Well van f. 00.00 tot f. 0.00; Nieuwe Well van f. 14.00 tot f. 27.25; Nieuwe Well van f. 12.50 tot f. 15.00; Nieuwe Well van f. 10.00 tot f. 10.50; Gestel van f. 9.00 tot f. 10.00; Nieuwe Well van f. 0.00 tot f. 0.00; Voerwagen van f. 25 tot f. 5.25; Witte Boonen van f. 0.00 tot f. 0.00; Groene Boonen van f. 1.00 tot f. 12.00; Groene Ervten van f. 1.00 tot f. 0.00; Groene Ervten van f. 1.50 tot f. 0.00; Koffie van f. 0.00 tot f. 0.00; Aardappel van f. 35.00 tot f. 0.00; Aardappel van f. 35.00 tot f. 0.00; Aardappel van f. 4.70 tot f. 0.00; Bitter van f. 0.05 tot f. 0.75.

Octateekening te *Arnhem*. Den 20 Maart 1847. Te *Arnhem*, by **C. A. THIEBE**, Boekdruker.